

Memorandum

Onderwerp Vragen mbt komend(e) projectbesluit(en) RES
Datum 25-11-2024
Van Gedeputeerde Huib van Essen
Aan Provinciale Staten

De fractie van de BBB heeft een aantal vragen gesteld tijdens het vragenhalfuur bij de PS vergadering van 13 november jl. Aangezien er geen tijd was om alle vragen te beantwoorden is toegezegd om deze schriftelijk te beantwoorden. Via deze memo krijgt u de beantwoording hierop.

Inleiding van de BBB fractie op de vragen:

Vragen mbt komend(e) projectbesluit(en) RES

Naar aanleiding van de informatie sessie "Tussenbalans RES" alsmede de memo

"beantwoording vragen PS n.a.v. SPS sessie over RES 25 sept jl." en het voornemen om op de

kortere termijn het provinciale instrument "projectbesluit" op te starten om te komen tot meer windlocaties, waarbij VNG aan ons bevestigt (per email op 07-11-24) dat het niet zou moeten gaan over het opschrijven van het totale RES volume, hebben wij de volgende (politieke) vragen.

Vraag van de BBB fractie:

1) In de Tussenbalans RES Provincie Utrecht wordt op de eerste pagina geconstateerd dat er (in ieder geval) een tekort dreigt van 0,25 TWh om het RES doel in 2030 te halen.

Tegelijkertijd constateren we dat de gemeente Utrecht ten opzichte van haar "RES bod" 0,27 TWh achterloopt.

a) Is de constatering juist dat door het achterlopen van een (over)ambitieuze gemeente Utrecht ten aanzien van haar RES doelstelling, nu mogelijk andere gemeenten voor dit ontbrekende deel aan de lat worden gelegd?

Antwoord: Nee, de RES doelstelling is een regionale doelstelling waar gemeenten en provincie zich gezamenlijk aan hebben gecommitteerd. Het was vooraf duidelijk dat er mogelijke planuitval ergens kon optreden en dat daar aanvullende plannen voor nodig zouden kunnen zijn (in andere gemeenten binnen een regio). Hiervoor is in de RES 1.0 bouwblok 4 ingericht waarin is afgesproken om te werken aan "continue samenwerking en permanente zoektocht naar zoekgebieden voor duurzame energie".

Vraag van de BBB fractie:

b) Wat heeft GS allemaal gedaan om te gemeente Utrecht te sommeren zich aan haar RES bod te houden? En acht GS het alsnog mogelijk dat zij uiteindelijk wel hun eigen ambitie gaan halen?

Antwoord: Er is geen sprake van een gemeentelijk bod, maar van een regionaal bod met een onderbouwing van gemeentelijke bijdragen voor zon op land en windenergie + een regionaal doel voor zon op dak. Bij de totstandkoming van de RES 1.0 zijn de gemeenten op een verschillende manier tot hun bijdrage gekomen. Zo is een aantal gemeenten (zoals Utrecht of Zeist) uitgegaan van een bijdrage gebaseerd op de maximale ruimtelijke potentie. De inzet is erop gericht om alle mogelijkheden voor opwek te benutten, waarbij vooraf duidelijk was dat niet de volledige bijdrage zal kunnen worden gerealiseerd. De gemeente Utrecht laat deze inzet heel duidelijk zien met de plannen voor zon en wind waar aan gewerkt wordt. Alle mogelijkheden die er technisch zijn worden door de gemeente bekeken. GS hebben inmiddels drie brieven aan de gemeente

Utrecht gestuurd met verzoek om hun gebieden voor duurzame opwek verder te brengen (net als aan alle andere gemeenten).

Vraag van de BBB fractie:

2) De Provincie heeft een kaart opgesteld met in haar ogen de meeste kansrijke gebieden voor energie. Daarbij valt op bij een aantal gemeenten een veelvoud van hun eigen initiële RES bod door de Provincie aan opwekpotentie wordt gezien. Dit betreft Vijfheerenlanden, Stichtse Vecht en Lopikerwaard.

a) Gemeenten hebben hun eigen RES proces in de jaren ervoor gehad en we mogen aannemen dat er een gereede en democratisch opgebouwde motivatie ligt achter de hoogte van hun bieding. Kan GS aangeven of de achtergrond van dit grote verschil nader onderzocht, - en expliciet besproken is met de betreffende gemeenten?

Antwoord: De lijst van meest kansrijke gebieden is gebaseerd op grondig en onafhankelijk onderzoek naar de milieueffecten van windmolens en een zwaarwegend advies van het burgerforum. Hierin is gekeken naar wat op basis hiervan de meest kansrijke gebieden waren, dus niet naar bestuurlijke processen, maar juist naar welke gebieden op basis van onafhankelijk onderzoek en participatie naar voren komen. Wat hiermee duidelijk wordt is dat sommige gemeenten hun ruimtelijke mogelijkheden beter (willen) benutten dan anderen.

Vraag van de BBB fractie:

b) In hoeverre vindt GS het zelf redelijk en logisch om buiten het initiële RES proces (waarbij het geheel van de Provinciale RES U16 bieding tot stand is gekomen door de optelling van onderliggende gemeentelijke biedingen), deze op individueel niveau nu substantieel te overschrijven?

Antwoord: De provincie is zelf ook partner in de RES en heeft daarin een eigen rol. Dit is in het initiële RES proces ook duidelijk gemaakt net als dat de provincie de rol heeft om actief windplannen voor bouwblok 4 (de reservebank die nodig is als plannen uitvallen / onvoldoende concreet worden) op te pakken. Dit is ook nodig om de doelen die PS zelf in de Omgevingsvisie heeft opgenomen te realiseren en daarbij houden wij ons aan de RES afspraken.

Vraag van de BBB fractie:

3) Een projectbesluit is een instrument dat aan de provincie bevoegd gezag geeft voor de plaatsing van turbines met een groter vermogen dan 5mwh.

a) Impliceert inzet van dit instrumentarium daarmee niet indirect een "prikkel" dat per definitie leidt tot "buitenproportionele" grote turbines?

Antwoord: Nee. Als blijkt uit de raadsbesluiten van gemeenten dat er onvoldoende opwek geleverd wordt heeft de provincie een rol om de RES doelen te behalen. In de Omgevingsvisie en in het advies van het burgerforum is de wens opgenomen om te clusteren. Dit betekent dus zowel in ons beleid als uit onze participatie is gekomen dat men liever heeft dat op enkele plaatsen een aantal grotere windturbines komen dan op heel veel plekken kleinere windturbines in ons landschap.

Vraag van de BBB fractie:

b) is GS bereid na te denken over maatwerkvoorschriften of andere aanschrijvingsinstrumenten die wel tot doel hebben om gemeenten aan te zetten tot hun RES doel maar niet direct over te gaan tot buitenproportionele windparken die ruimschoots het volume van het eigen gemeentelijke RES bod overtreffen?

Antwoord: De provincie heeft al heel vaak met gemeenten meegedacht en heeft n.a.v. coalitieakkoord nog 6 maanden extra de tijd gegeven hiervoor. Door veel gemeenten is hier gehoor aan gegeven en er zijn dan ook

veel concrete zon- en windplannen bijgekomen. De provincie werkt ook samen met veel van deze gemeenten voor het realiseren van deze zon- en windplannen en we blijven met hen nadenken hoe we samen de RES doelen kunnen bereiken.

Vraag van de BBB fractie:

4) In navolg van de motie "Wie goed doet, goed ontmoet" resteren een beperkt aantal gemeenten, die-op basis van de huidige informatie- achterlopen en dus als eerste zullen worden aangesproken; te weten o.a. Utrecht, Stichtse Vecht, Zeist en Lopikerwaard.

a) Sommige van deze achterlopende gemeenten bieden volgens de Provincie echter geen of slechts beperkte ruimte voor windturbines (Zeist, Utrecht). Hoe worden die in dit "achterblijvende" proces aangeschreven of meegenomen?

Antwoord: Alle gemeenten zijn zowel in januari als in september met een brief aangeschreven. Hierin stond de oproep om zowel zon- als windplannen verder te concretiseren, waarbij de provincie heeft aangegeven ondersteuning te kunnen bieden bij de uitwerking van deze plannen (zon en wind). Dit proces loopt nu in veel gemeenten in de provincie. Voor het tekort wat overblijft kijkt de provincie zoals afgesproken naar de meest kansrijke gebieden voor windenergie.

Indiener(s)

Dimf Ghijssels-Kerkhoff

Fractie/fracties

BBB